

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-62>

УДК 330.322:334.711

## Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості ІТ-підприємства “Somnium Game”

**Лепетюха Н.В.**

кандидат економічних наук,  
доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту  
Харківського національного університету ім. Семена Кузнеця

**Борох А.Ю.**

магістр  
Харківського національного університету ім. Семена Кузнеця

Проблема управління інвестиційною діяльністю на підприємстві придбала надмірну гостроту внаслідок того, що відсутній структурований механізм управління інвестиціями і залучення інвесторів. Достовірна оцінка інвестиційної привабливості підприємства залежить від правильності вибору методики оцінювання.

**Ключові слова:** інвестиційна привабливість, інвестиції, інвестор, методи оцінки інвестиційної привабливості, ІТ-ринок.

Lepetyukha N.V., Borokh A.Y. INTEGRAL ASSESSMENT OF THE INVESTMENT ATTRACTION OF THE IT-ENTERPRISE “SOMNIUM GAME”

Проблема управління інвестиційною діяльністю на підприємстві придбала надмірну гостроту внаслідок того, що відсутній структурований механізм управління інвестиціями і залучення інвесторів. Достовірна оцінка інвестиційної привабливості підприємства залежить від правильності вибору методики оцінювання.

**Ключевые слова:** инвестиционная привлекательность, инвестиции, инвестор, методы оценки инвестиционной привлекательности, ИТ-рынок.

Lepetyukha N.V., Borokh A.Y. INTEGRAL ASSESSMENT OF THE INVESTMENT ATTRACTION OF THE IT-ENTERPRISE “SOMNIUM GAME”

The problem of management of investment activity at the enterprise has acquired excessive severity due to the fact that there is no structured mechanism for managing investments and attracting investors. A reliable estimate of investment attractiveness depends on the correct choice of methodology.

**Keywords:** investment attractiveness, investments, investor, methods for assessing investment attractiveness, IT market.

**Постановка проблеми.** У сучасних умовах обмеженості власних ресурсів підприємства потребують грошових надходжень від інвесторів. Для проведення доцільної інвестиційної політики на підприємстві необхідно достовірно оцінювати його інвестиційну привабливість з урахуванням умов і факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Саме тому на сучасному етапі розвитку економіки зростає актуальність науково-теоретичних досліджень і практичних розробок методології оцінювання інвестиційної привабливості господарюючого суб'єкта.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженням інвестиційної привабливості займалися багато зарубіжних і вітчизняних учених, таких як К.В. Балдін [1], В.М. Гриньова [2], Д.О. Єндовицький [3],

Л.В. Леонова [4], І.В. Разумов [5], Н.Ю. Трясціна [6]. Зарубіжні вчені вважають, що в основі оцінки лежить залежність інвестиційної привабливості підприємства від коефіцієнтів, що характеризують фінансовий стан, а інші в своїх працях роблять акцент на оцінювання конкурентоспроможності та рівня інноваційної діяльності на підприємстві [3]. Єдиного методу оцінки інвестиційної привабливості підприємства немає.

**Формулювання цілей статті.** Метою статті є проведення інтегрального оцінювання інвестиційної привабливості підприємства “SOMNIUM GAME”.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Інвестиційна привабливість підприємства – це певна сукупність характеристик його виробничої, а також комерційної, фінан-

сової, деякою мірою управлінської діяльності та особливостей того чи іншого інвестиційного клімату, результати якого свідчать про доцільність і необхідність здійснення інвестицій в нього [1].

Оцінка інвестиційної привабливості у вітчизняних організаціях полягає в розрахунку показників інвестиційного аналізу: 1) чистої приведеної вартості, яка показує можливий приріст вартості бізнесу в результаті інвестування в неї капіталу; 2) внутрішньої норми прибутковості, яка характеризує рентабельність інвестованого в організацію капіталу; 3) терміну окупності інвестованого капіталу, який показує період, протягом якого інвестований капітал повернеться інвестору, забезпечивши йому при цьому необхідну прибутковість, 4) індексу прибутковості, який характеризує, яку віддачу отримає інвестор на одну гривню інвестованого капіталу.

Для прогресивних ІТ-підприємств найбільш доцільним є використання інтегральної оцінки інвестиційної привабливості. Ця методика заснована на використанні внутрішніх показників діяльності підприємства, що впливають на його інвестиційну привабливість. Розрахунки, зроблені за кожним показником, потім зводяться до інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства. Розрахунок інтегральної оцінки складається з декількох етапів: розрахунку стандартизованих значень усіх показників, еталонних значень, визначення їх ваги в комплексній оцінці. Перевагою методу є його об'єктивність, а також зведення всіх розрахунків до остаточного інтегрального показника, що спрощує представлення результатів. Ця методика

акцентує увагу на внутрішніх показниках діяльності підприємства та на оцінку фінансового стану підприємства, яка цікавить потенційних інвесторів.

Інформаційні технології у сучасному світі включають в себе комплекс методів та процедур, за допомогою яких реалізується багато функцій, а саме збирання, передавання, оброблення, зберігання та доведення до користувача інформації за допомогою комплексу технічних засобів. У Доповіді Конференції ООН із торгівлі й розвитку інформаційно-комунікаційні технології визнані сферою, де інновації втілюються в життя з найбільшою швидкістю і дають найвідчутніший ефект.

Світовий ринок інформаційних технологій є найбільш перспективним за підсумком даних за останні 10 років. У 2017 році світові витрати на інформаційні технології (ІТ) збільшилися на 7,8% і перевищили \$ 2,5 трлн, що стало відомо у січні 2018 року через звіт аналітичної компанії Gartner [7]. Дані щодо розподілу обсягу світових витрат на ІТ-ринок у 2017 році наведено на рис. 1.

Виходячи з даних, наведених на рис. 1, варто зазначити, що найбільша частка світових витрат ІТ-ринку світу припадає на надання ІТ-послуг у 2017 році – 53% від загального обсягу, що дорівнює 1330 млрд. дол. Значні позиції займають витрати на придбання комп'ютерної техніки, які становлять у 2017 році 26% від загального обсягу витрат світового ІТ-ринку та дорівнюють 656 млрд. дол., це зумовлено високою вартістю комп'ютерної техніки. Найменшу питому вагу займають витрати на програмне забезпечення – 21% світових витрат на ІТ-ринок.

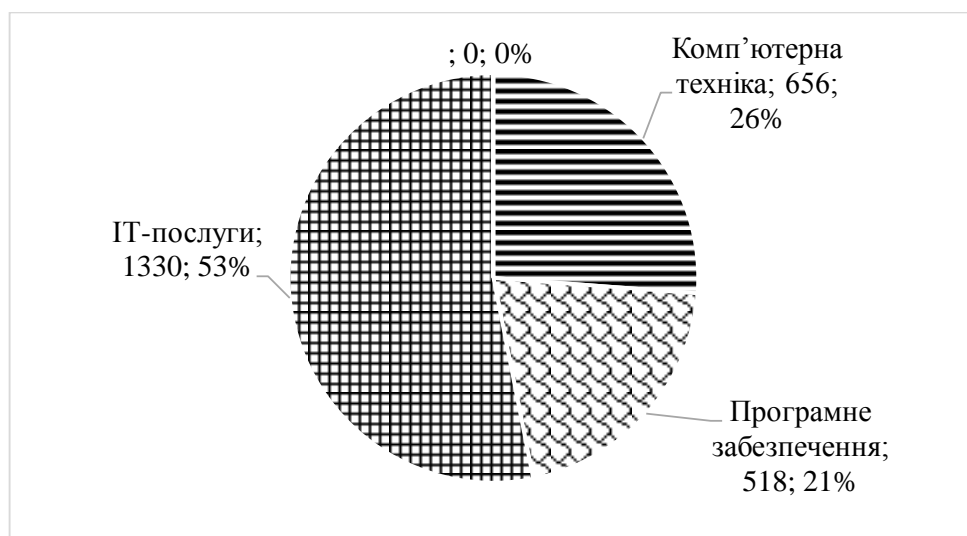


Рис. 1. Розподіл світових витрат на ІТ-ринок, млрд. дол.

Вітчизняний ринок інформаційних технологій перебуває на стадії активного становлення. Проаналізувавши статистичні дані, можна побачити, що з кожним роком збільшується кількість підприємств сфери інформаційних технологій, що наведено на рис. 2 та рис. 3.

Як видно з рис. 2 та 3, у 2017 році кількість ІТ-підприємств зростає до 15317, а кількість зайнятих працівників в ІТ-галузі становила 242,4 тис. осіб. ІТ-ринок в Україні – один із найбільш популярних і швидкозростаючих ринків праці. У 2017 році кількість найнятих працівників становила 239,3 тис. осіб. Згідно з соціальним аналізом ІТ-ринку України, у 2017 році близько 88% відсотків працівників цієї сфери – чоловіки, 12% – жінки. Середній вік працівника ІТ в Україні – 25 років. У сфері

ІТ досвід відіграє важливу роль, із загального числа працівників цього ринку 35% мають досвід роботи від 1 до років, 31% – від 5 до 10 років. Новачки становлять 13% від загального числа найманих працівників ІТ-ринку.

Більшість працівників сфери ІТ володіють англійською мовою на рівні *intermediate* – близько 40% від загального числа людей, зайнятих у цій сфері, 28% мають рівень *upper-intermediate*, це підтверджує, що знання англійської є одним з основних цього напрямку. Вищу освіту мають 74% людей, що працюють в ІТ, що свідчить про високу інтелектуальність цього ринку.

Найбільша кількість зайнятих в сфері ІТ людей проживає у Києві – близько 44%. На другому місці – Харків (близько 19%), на третьому – Львів (9,4%), далі – Дніпро й Одеса.

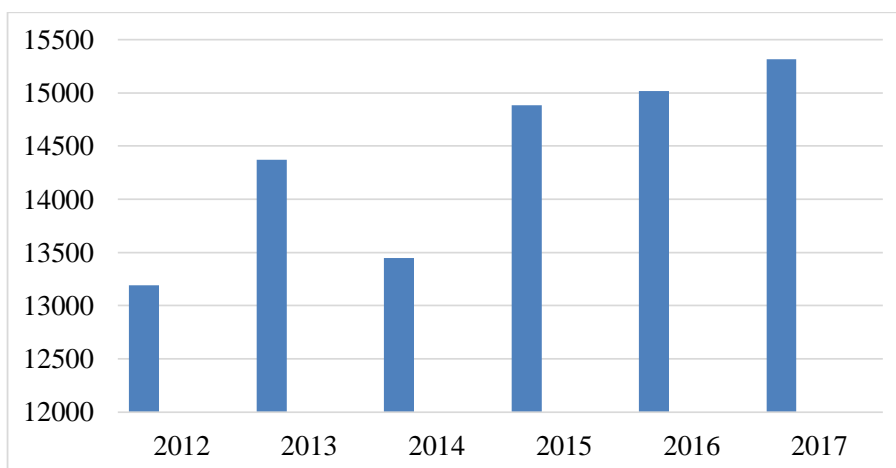


Рис. 2. Кількість підприємств України за видом економічної діяльності «Інформація та телекомунікації»

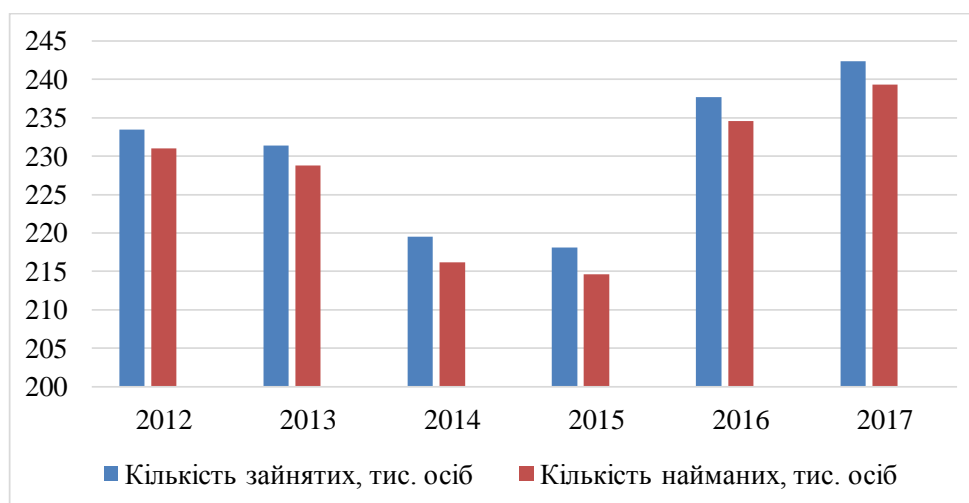


Рис. 3. Кількість зайнятих та найманих працівників на підприємствах за видом економічної діяльності «Інформація та телекомунікації»

Це і є основні центри розроблення програмного забезпечення в Україні, на частку інших міст у сумі випадає всього 13%, що можна побачити на рис. 4.

Серед безлічі ІТ-компаній в Україні переважають компанії чисельністю штату до 50 осіб, проте в останні роки спостерігається тенденція зростання кількості великих та міжнародних компаній. Штат менше 10 осіб мають лише 16% відсотків всіх ІТ-компаній в Україні.

Завдяки розширенню мережі доступу до Інтернету та збільшенню кількості ІТ-підприємств протягом 2012–2017 років обсяг реалізованої продукції збільшувався, що можна побачити у табл. 1.

Виходячи з даних, наведених у табл. 1, можна побачити стрімке зростання обсягів реалізованих товарів та послуг ІТ-підприємствами України.

ІТ-технології мають досить великий потенціал з погляду інвестора. Навіть під час сві-

тової економічної кризи зростання становило понад 30–40% на рік. Прибутки від реалізації однієї успішної розробки значно перевищують сукупний розмір усіх невдалих інвестицій. Також важливим є врахування економічного ефекту від упровадження інновацій, який дає реальне зростання ВВП на якісно новій структурній основі. З кожним роком кількість ІТ-підприємств та обсяги реалізованої продукції збільшуються, ІТ-ринок зростає та потребує фінансової підтримки та розвитку.

“Somnium Game” – компанія, що спеціалізується на розробленні мобільних і комп'ютерних ігор. Розміщується в Харкові. Була заснована в квітні 2015 року. Організаційна форма “Somnium Game” – товариство з обмеженою відповідальністю. За свій недовгий термін існування компанія випустила 4 проекти, які отримали визнання серед користувачів.

Працівники компанії “Somnium Game” часто відвідують різноманітні заходи, при-

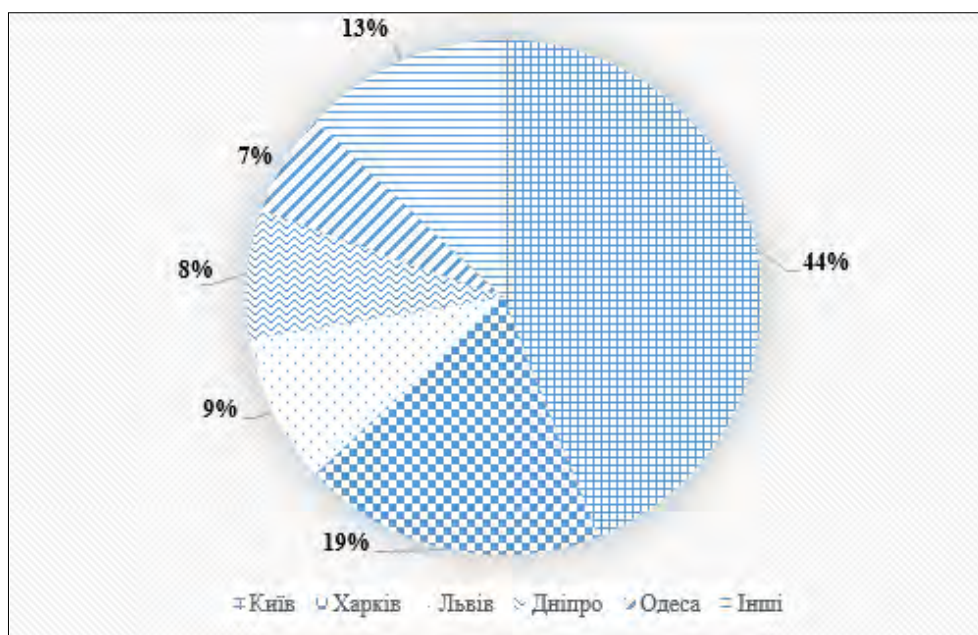


Рис. 4. Розподіл частки зайнятих у сфері ІТ

Таблиця 1

**Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видом економічної діяльності «Інформація та телекомунікації»**

Роки	За інституціональним підходом		За функціональним підходом	
	млн. грн	у % до підсумку	млн. грн	у % до підсумку
2012	65925,6	100,0	66015,1	100,0
2013	74348,2	100,0	74035,0	100,0
2014	79354,9	100,0	78478,5	100,0
2015	80410,4	100,0	79291,7	100,0
2016	84103,6	100,0	83191,0	100,0
2017	100590,4	100,0	99656,5	100,0

свячені ігровій культурі і сучасним технологіям, беруть участь в різних конференціях, конкурсах та інших подіях. Підприємство "Somnium Game" під час розроблення попередніх проектів не використовувало зовнішні інвестиції та кредити. Кожен проект було створено за використання власних коштів. Але новий проект має більший масштаб та великий термін розроблення. Тому для залучення інвесторів для фінансування проекту потрібно оцінити інвестиційну привабливість підприємства.

Для проведення інтегральної оцінки інвестиційної привабливості "Somnium Game" взято формалізований опис методики МІОІПП. Для визначення інвестиційної привабливості підприємств здійснюється зведення окремих показників стану підприємств до єдиного – інтегрального [8].

За допомогою показника варіаційного коливання здійснюється перехід від різних

за ознакою та одиницями виміру показників до зіставлених, що розраховується за формулою:

$$\Delta_i = P_{i \max} - P_{i \min}, \quad (1.1)$$

де  $P_{i \max}, P_{i \min}$  – максимальне та мінімальне значення показника відповідно.

Інтегральна оцінка показника розраховується за формулами:

$$P = b_i \frac{\Phi_i - P_{i \min}}{P_{i \max} - P_{i \min}} = \frac{b_i}{2}, \quad (1.2)$$

де  $b_i$  – загальна вагомість показника;

$\Phi_{i \text{ факт}}$  – фактичне значення показника.

Результати розрахунку інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості "Somnium Game", можна побачити у табл. 2.

Як видно з табл. 2, оцінка значення інтегрального показника дорівнює 29,82 бала, а оцінка середнього значення показника – 55 балів. Ці результати свідчать, що підприємство є інвестиційно привабливим, цього

Таблиця 2

Інтегральний показник інвестиційної привабливості

Назва показника	Фактичне значення показника	Групова вагомість	Вагомість показника у групі	Загальна вагомість	Міні значення показника	Макс значення показника	Оцінка значення показника	Оцінка середнього значення показника,
Активна частина ОЗ	1	20	50	10	0	1	10	5
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,01	20	30	6	0	1	0,06	3
Коефіцієнт оновлення ОЗ	0,04	20	40	8	0	1	0,32	4
Коефіцієнт вибуття ОЗ	0	20	30	6	0	1	0	3
Коефіцієнт автономії	0,4	20	20	4	0,5	1,5	-0,4	2
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних засобів	0,6	20	10	2	0	1	1,2	1
Коефіцієнт співвідношення мобільних та іммобілізованих засобів	0,22	20	10	2	0	1	0,44	1
Коефіцієнт майна виробничого призначення	0,82	20	30	6	0	1	4,92	3
Коефіцієнт прогнозу банкрутства	0,68	20	30	6	0	1	4,08	3
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	20	100	20	0	1	5	10
Операційна рентабельність продажу	0,105	40	100	40	0	1	4,2	20
Всього							29,82	55

рівня досить для залучення невеликого обсягу коштів, але для залучення інвестора на масштабний проект інвестиційну привабливість потрібно підвищувати.

**Висновки із цього дослідження.** Таким чином, останні 10 років світовий ринок інформаційних технологій є найбільш перспективним, а обсяг світових витрат на інформаційні технології щорічно збільшується. В Україні ринок інформаційних технологій перебуває на стадії активного становлення, з кожним роком збільшується кількість підприємств сфери ІТ, також спостерігається стрімке зрос-

тання обсягів реалізованих товарів та послуг ІТ-підприємствами України. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства – це метод, який дає змогу оцінити показники діяльності підприємства, необхідні для задоволення інтересів всіх учасників інвестиційного процесу, й охарактеризувати його перспективність, а також враховує сукупний вплив факторів. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підходить для компаній, які планують акцентувати увагу на внутрішніх показниках діяльності підприємства та на оцінці фінансового стану підприємства.

#### ЛІТЕРАТУРА:

1. Балдін К.В. Інвестиційне проектування : підручник / К.В. Балдін, А.В. Рукосуєв, І.І. Передеряєв, Р.С. Голов. Дашков и К, 2014, 366 с.
2. Гриньова В.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, Ю. М. Великий. Х.: Інжек, 2004. 368 с.
3. Єндовицький Д.О. Комплексний аналіз і контроль інвестиційної діяльності / Д.О. Єндовицький. М.: ФіС, 2009. 400 с
4. Леонова Л.В. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємств-виконавців інвестиційних проєктів / Л.В. Леонова. К.: ІДТА, 2009. 67 с.
5. Разумов І.В. Реструктуризація діяльності як фактор підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств / І.В. Разумов. Фінанси і кредит, 2007. 60 с.
6. Трясцина Н.Ю. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємств / Н.Ю. Трясцина. // Економічний аналіз. № 18. 2011. С. 5–8.
7. Офіційний сайт дослідницької та консалтингової компанії Gartner. URL: <https://www.gartner.com/technology/>
8. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000: Пер. з англ. / Под ред. С.Ф. Голова. К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2000. 1272 с.

#### REFERENCES:

1. Baldin K.V., Rukosuev A.V., Perederyaev I. I., Golov R.S. (2014) Investycijne proektuvannja : pidruchnyk [Investment Design: Textbook]. Moscow: Dashkov and K. (in Russian)
2. Grineva V.M., Koydu V.O., Lepeiko T. I., Velykyj Y. M. (2004) Investycijnyj menedzhment [Investment Management]. Kharkiv: INZhEK. (in Ukrainian)
3. Yendovitsky D.O. (2009) Kompleksnyj analiz i kontrolj investycijnoji dijal'nosti [Complex analysis and control of investment activity]. Moscow: Phis. (in Russian)
4. Leonova L.V. (2009) Metodyka otsinky investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstv-vykonavtsiv investytsiynyx proektiv [Method of investment attractiveness evaluation of investment projects executives]. Kiev: IDTA. (in Ukrainian)
5. Razumov I.V.(2007) Restrukturyzatsiya diyal'nosti yak faktor pidvyshchennya investytsiynoyi pryvablyvosti promyslovykh pidpryyemstv [Restructuring of business as a factor of increasing the investment attractiveness of industrial enterprises]. Finance and credit. (in Ukrainian)
6. Tryatsyna N. Yu. (2006) Kompleksna ocinka investy`cijnoyi pry`vably`vosti pidpry`yemstv [Complex estimation of investment attractiveness of enterprises] Economic analysis. vol. 75, no. 18, pp. 5–8. (in Russian)
7. The official website of the research and consulting company Gartner [Electronic resource]. Access mode: <https://www.gartner.com/technology/>
8. International Accounting Standards (2000). Kiev: Federation of Professional Accountants and Auditors of Ukraine.

## Integral assessment of the investment attraction of the it-enterprise “Somnium Game”

**Lepetyukha N.V.**

Candidate of Economic Sciences,  
Associate Professor of the Department of Economics  
of Enterprise and Management,  
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

**Borokh A.Yu.**

Master,  
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

In modern conditions, the limited resources of the enterprise require cash from investors. For the purposeful investment policy at the enterprise it is necessary to reliably assess its investment attractiveness, taking into account the conditions and factors of the external and internal environment. That is why at this stage of economic development the relevance of scientific and theoretical research and practical development of the methodology of evaluating the investment attractiveness of the business entity increases.

Over the past 10 years, the global IT market is the most promising, and the global spending on information technology is increasing every year. In Ukraine, the information technology market is in the stage of active formation, with each year the number of IT enterprises is increasing, and there is also a rapid growth of sales of goods

and services by IT enterprises in Ukraine. The integral assessment of the investment attractiveness of an enterprise is a method that allows us to assess the performance of an enterprise necessary to meet the interests of all participants in the investment process and allows us to characterize its perspective and takes into account the aggregate influence of factors. An integral assessment of investment attractiveness is suitable for companies that plan to focus on internal performance of an enterprise and an assessment of the financial condition of the enterprise.

the results of the integrated assessment indicate that the “Somnium Game” is attractive for investment, this level is sufficient to attract a small amount of funds, but to attract the investor to a large-scale project, the investment attractiveness needs to be raised.